

SOUHRN DOPORUČENÍ PRO TANDEMOVOU VÝUKU

Tento dokument vznikl při setkání provázejících vyučujících fakultních škol 23. 5. 2024 při sdílení jejich zkušeností s tandemovou výukou. Jedná se o zápis postřehů, které během 45 minut zazněly ve třech různých pracovních skupinách.

PLÁNOVÁNÍ TANDEMOVÉ VÝUKY

- Plánovat společně s předstihem – ujasnit si cíle výuky, časovou osu, kdo povede, kterou část výuky. Plánovat s vědomím návaznosti, ukotvení v RVP, ŠVP, co bylo před a co bude následovat. Pracovat např. skrze sdílený dokument, rozdělit si práci. Sdílet výukové materiály, nejlépe na jedno místo, např. přes sdílený disk.
- Časová náročnost přípravy 1 vyučovací hodiny – cca 2 hodiny (1 hodina vytvoření scénáře výuky, 1 hodina příprava podkladů, tisk, ppt aj.). Časová náročnost ale záleží na řadě faktorů, např. téma/cíl, zkušenosti studující*ho, třída, celková naladěnost studující*ho a PU na sebe navzájem (jak dobře si sedí) aj. S ohledem na tyto okolnosti lze někdy dělat dobrou tandemovou výuku i bez větší vzájemné domluvy.
- Postupně předávat odpovědnost za přípravu na výuku na studující*ho (osvědčuje se na začátku jedna aktivita, kterou si připraví, nebo rozdělení třídy po stanovištích - např. třikrát tak studující realizuje s různou skupinou žáků*yní stejnou aktivitu – jako kdyby odučil v paralelních třídách).
- Zkušenost s tandemovou výukou dvou studujících – plánování dle jejich silných stránek, což je z jejich strany vnímáno jako “bezpečnější”.
- Nabídka průvodcovské role pro studující*ho – facilitování skupinové práce, což jí*mu umožňuje začít se pohybovat mezi skupinami žáků*yní, ztrácí ostych.
- V rámci plánování sladění pedagogického týmu – co máme osobnostně společného, kde jsou specifika každého nás – naladění (práce na vztahu), obohacení (silné stránky každého, znalost digitálních nástrojů u studujících), rozhovor o silných stránkách (pro co hořím).
- Sdílet, sledovat a analyzovat potřeby žáků*yní společně s tandemovým kolegou*yní.

REALIZACE TANDEMOVÉ VÝUKY

- Přizpůsobit průběh výuky studujícím – jejich silným stránkám, jejich schopnostem apod.
- Přizpůsobit přípravu aktuální dynamice třídy – improvizovat přiměřeně s ohledem na možnosti/schopnosti studující*ho.
- Sledovat se vzájemně při výuce, používat domluvené signály, např. zrychleme, máš slovo apod.
- Nechat studující*ho růst – nezasahovat do výuky, respektovat se, ke stejnému cíli vedou různé cesty. Postupně předávat zodpovědnost – na začátku může jeden učitel vést úvodní části výuky, a jak se bude student zapojovat více, postupně prodlužovat jeho vstupy.
- Odkrývat karty žákům*yním – tandem je naše vzájemné učení, může přijít legitimní chvíle, kdy žákům*yním přiznáme, že něco nefunguje. Ukazovat žákům*yním, jak lze konstruktivně řešit konflikty názorným příkladem, pokud nastane v tandemu nesoulad. Větší názorové konflikty řešit mimo třídu. Být transparentní během hodiny, pokud je třeba si vyjasnit postup s kolegou*yní.
- Pokud se během výuky vyskytne situace, kdy studující učitelství zná odpověď nebo umí reagovat, podpořit ho před třídou.

REFLEXE TANDEMOVÉ VÝUKY

- Reflektovat typicky co nejdříve po uskutečněné výuce, ale jsou i situace, kdy je vhodnější s reflexí vyčkat (někdy je např. dobré nechat vyprchat aktuální emoce).
- Dát si na reflexi čas – vědomě plánovat čas a místo. Reflektovat dle časových možností, ale alespoň jednou týdně si vymezit pro reflexi soustředěný čas (cca hodinu).
- Reflektovat směrem k cíli, jaká to byla zkušenost, jak mi v tom bylo, co, proč a jak se odehrálo, hodnotíme postupně.
- Vyjádřit konkrétní zpětnou vazbu k výkonu studující*ho a hledat prostor pro zlepšení, být konkrétní (popisovat konkrétní chování). Vyjadřovat se citlivě, aby kritika byla konstruktivní a pomohla studující*mu se posunout. Zaměřit se na konkrétní oblasti zlepšení a hledat společná řešení.